

MORBIDITÁS

A morbiditás fogalmát használjuk bármely egészségügyi problémát jelentő megbetegedésnek, sebesülésnek, fogyatékoságnak egy adott populációban megfigyelhető gyakoriságára vonatkozó statisztikák esetén. A morbiditási statisztikáknak kiemelt jelentősége van a népegészségügyi folyamatok ellenőrzése, a szükséges beavatkozási pontok kiválasztása és a megbetegedések lehetséges okainak meghatározása szempontjából.

INCIDENCIA

Incidenciának az új esetek (megbetegedések) előfordulását nevezzük egy meghatározott időtartamban, de sokszor valójában incidencia-hányadosot értünk alatta. Az incidencia-hányados azt fejezi ki, hogy a vizsgált populációból egy adott időszakban hányan voltak az újonnan megbetegedettek egy meghatározott populációs arányban kifejezve. Az arányosítási tényezőt minden esetben feltüntetik, és a leggyakrabban 100 000 főre vetítik, de találkozhatunk százalékos vagy egyéb arányosítással is.

Számítási példa:

$$\frac{\text{Az újonnan regisztrált HIV fertőzöttek száma}}{\text{A fertőzésnek potenciálisan kitett népesség}} \times \text{KONSTANS} = \frac{240}{9\,893\,082} \times 100\,000 = 2,4$$

Magyarországon 2013-ban a HIV-incidencia 2,4 volt százezer lakosra vetítve. Ezzel szemben például a daganatos betegségek incidenciája százezer lakosra vetítve csaknem elérte az ezret!

PREVALENCIA

Prevalenciának (esetleg prevalencia-hányadosnak) nevezzük az adott jelleg előfordulási gyakoriságát (például egy adott betegségben szenvedők, vagy dohányzók aránya) egy adott időpontban, amelyet általában 1000 főre vetítve határoznak meg. A hányados nem tartalmazza sem a halállal, sem a már gyógyulással végződő eseteket és független attól, hogy az adott jelleg mióta áll fenn.